

Łódź, 2 lipca 2020

Stowarzyszenie Nurt

ul. Górna 29/31 m.34

91-080 Łódź

Adres mail: nurt@adres.pl

Wojewoda Łódzki
Tobiasz Adam Bocheński
Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi
ul. Piotrkowska 104,
90-926 Łódź

Petycja

w sprawie ochrony zabytku willi Rudolfa Kellera

Szanowni Państwo,

na podstawie ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach, jako stowarzyszenie zwykłe, działające pod nazwą: Stowarzyszenie Nurt, wpisane przez Urząd Miasta Łodzi do Ewidencji Stowarzyszeń Zwykłych pod numerem 124, apelujemy o podjęcie działań w celu ochrony zabytku, jakim jest budynek dawnego Pałacu Rudolfa Kellera na ulicy Gdańskiej 49/53, oraz wnosimy o:

- podjęcie współpracy z Urzędem Ochrony Zabytków w Łodzi oraz z Urzędem Miasta Łodzi;
- włączenie się w działania, których celem będzie remont i zabezpieczenie budynku przed dewastacją;
- podjęcie współpracy z Inspektorem Budowlanym, Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków oraz Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz koordynacja prac związanych z ochroną zabytku willi Rudolfa Kellera;
- podjęcie działań w celu ochrony budynku (zwłaszcza uszkodzonej wieżyczki);
- podjęcie współpracy z Urzędem Miasta Łodzi w procesie uwłaszczenia willi Rudolfa Kellera;
- objęcie patronatem działań, które będą zmierzały do ochrony willi Rudolfa Kellera.

Uzasadnienie

Budynek dawnej willi Rudolfa Kellera podlega ochronie konserwatorskiej na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 20 grudnia 1983 roku (znak L.Dz.Kl.III-5340/299/83) wpisującej budynek do rejestru zabytków pod numerem rejestru: A/299. Budynek z otaczającym terenem jest wpisany w Gminną Ewidencję Zabytków – numer 169 (Zespół willowy Rudolfa Kellera; od 1907 r. Emila Eiserta) i 170 (Zespół willowy Rudolfa Kellera; od 1907 r. Emila Eiserta - stróżówka, ogrodzenie z bramą, ogród przywillowy).

Willa została wzniesiona w 1890 roku dla łódzkiego przemysłowca, Rudolfa Kellera, według projektu opracowanego przez architekta Hilarego Majewskiego oraz Juliusza Vornhagena. Budynek wraz z otaczającym ogrodem znajduje się na jednej z głównych ulic Łodzi, nieopodal Manufaktury, która jest jednym z reprezentatywnych i jednym z najczęściej odwiedzanych miejsc w Łodzi. Obok budynków byłej fabryki Izraela Poznańskiego znajduje się jego pałac, w którym obecnie mieści się Muzeum Miasta Łodzi. Po drugiej stronie ulicy Ogrodowej wznosi się jeden z najstarszych budynków Łodzi, drewniany kościół św. Józefa. Nieopodal znajduje się siedziba Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów, to jest: zabytkowy Pałac przy ul. Gdańskiej 32, wzniesiony w latach 1904–08 dla Karola Poznańskiego. Ulica Gdańska tworzy więc świadectwo o historii miasta.

Sama willa Rudolfa Kellera jest znanym i rozpoznawalnym przez Łodzian budynkiem, ponieważ znajduje się przy skrzyżowaniu ulicy Gdańskiej z ulicą Zieloną. Drogę tę przemierza codziennie wielu mieszkańców naszego miasta, ale i wielu turystów – nieopodal znajduje się ulica Piotrkowska i jedna z głównych ulic Łodzi, aleja Tadeusza Kościuszki. Tuż obok willi znajduje się przystanek tramwajowy. Okolice ulicy Gdańskiej należą do centrum metropolii, które powinno być wizytówką naszego regionu. Powinniśmy zadbać nie tylko o ulicę Piotrkowską, ale również o miejsca z nią sąsiadujące.

Od kilku lat budynek podlega dewastacji. W 2010 roku na ostatni piętrze oraz w wieżycze willi wybuchł pożar, który osłabił konstrukcję budynku¹. W roku 2015 działacze z Towarzystwa Opieki nad Zabytkami zorganizowali akcję pisania listów do właściciela posesji. Kiedy do Konserwatora Zabytków zgłosił się przedstawiciel właściciela, wydawało się, że jest nadzieja na pozytywne wyjaśnienie sprawy². Niestety niewiele się zmieniło – teren zabytku jest wystawiony na sprzedaż, poza tym nic się nie dzieje w celu jego ochrony. Na początku marca bieżącego roku wieżyczka groziła zawaleniem, w wyniku tego zablokowano przejazd na ulicy Gdańskiej³. Stan budynku nie tylko powoduje drastyczny spadek estetyki centrum miasta, ale także zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia. Z powodu braku zabezpieczeń na teren mogą wchodzić osoby postronne⁴.

1. <https://lodz.naszemiasto.pl/nocny-pozar-willi-kellera-wynikiem-podpalenia/ar/c1-365994>
<https://lodz.naszemiasto.pl/pozar-palacyku-przy-gdanskiej-ekspertyza-potwierdzila/ar/c1-2849062>

2. <http://tonz.org.pl/lodz/monitoring/zabytki/pa%C5%82ac-rudolfa-kellera>

lodz.naszemiasto.pl/willa-kellera-w-lodzi-listy-w-obronie-palacyku-przyniosly/ar/c13-3469315

<https://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/lodz/lodzianie-probuja-ratowac-palacyk-kellera-z-gdanskiej/qtmv5sc>

3. <https://dzienniklodzki.pl/zablokowana-ulica-gdanska-wiezyczka-zabytkowej-willi-kellera-przy-gdanskiej-w-lodzi-grozi-zawaleniem-ruch-na-gdanskiej/ar/c9-14851555>

<https://lodz.tvp.pl/47078253/wiezyczka-w-zabytkowej-willi-kellera-w-lodzi-grozi-zawaleniem-wstrzymano-ruch-na-gdanskiej>

4. <https://desolate.zone/pl/place/2253/palac-rudolfa-kellera>

W piśmie z 4 maja 2020 roku (syg. sprawy: WUOZ-ZRR.1331.29. 2020.EK) Wojewódzki Konserwator Zabytków poinformował o tym, że „(...) Pismem z dnia 13.03.2020 r., znak:WUOZ-ZN.5143.36.2020.IŚ. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków wystąpił do Prezydent Miasta pełniącego funkcje Starosty Miasta Łodzi z wnioskiem o wywłaszczenie zgodnie z art. 50 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U z 2020 r., poz. 282), na mocy którego: zabytek nieruchomy może być na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków wywłaszczony przez starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy właściwej ze względu na miejsce położenia tego zabytku, w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.”. Ponadto Wojewódzki Konserwator zabytków w tym samym piśmie przekazał: „Po przeprowadzeniu wizji lokalnej (bez możliwości wejścia na teren obiektu), w dniu 13 marca 2020 r. wydana została nowa decyzja nakazująca, znak: WUOZ-ZN.5143.36.2020.IS, niezwłoczne zabezpieczenie zniszczonej sygnaturki wieży”.

Pomimo wielu działań Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Towarzystwa Opieki nad Zabytkami nie udało się podjąć konkretnych działań w sprawie pałacyku Rudolfa Kellera. Od kilkunastu lat zabytek popada w ruinę - bez współpracy z Wojewodą Łódzkim nie uda się go uratować. Prosimy zatem o szybkie podjęcie działań w celu zapobiegnięcia dewastacji tak pięknego budynku.

Zarząd Stowarzyszenia Nurt